

RECOMANACIONS I PROPOSTES

1. La millora de la regulació del procés d'admissió

La persistència de la segregació escolar fa pensar que les mesures actualment desplegades en l'ordenament jurídic no són suficients ni prou efectives per combatre aquest fenomen. És cert que eliminar la segregació escolar no implica únicament mesures de caràcter legal, i també que la normativa no ha de pretendre regular qualsevol tipus de política relacionada amb aquesta qüestió.

Ara bé, també és cert que la bateria de mesures específiques desplegades en el Decret 75/2007, que actualment regula el procés d'admissió d'alumnat, no exhaureix totes les possibilitats previstes en la Llei orgànica d'educació 2/2006, ni tampoc preveu el marge d'actuació que ofereix la Llei d'educació de Catalunya de l'any 2009.

Davant d'aquesta situació, el Síndic de Greuges demana al Departament d'Ensenyament que elabori un nou decret que reguli l'admissió d'alumnat i que, a través d'aquest, explori i amplii els instruments disponibles per combatre la segregació escolar, a fi de garantir una millor protecció del dret dels infants a l'educació en igualtat d'oportunitats.

En concret, el Síndic de Greuges demana al Departament d'Ensenyament que el nou decret d'admissió d'alumnat prevegi:

- Desplegar l'article 48.1 de la LEC, i fer-ho especialment per garantir l'impacte positiu d'aquesta mesura sobre els centres que concentren una proporció més elevada d'alumnat amb necessitats educatives específiques.

- Suprimir el criteri complementari per resoldre situacions d'empat en el procés de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius, consistent a atorgar una puntuació de 5 punts a l'alumnat que hagi tingut el pare, la mare, els tutors o els germans escolaritzats al centre per al qual es presenta la sol·licitud, regulat pel Decret 10/2012, de 31 de gener, de modificació del Decret 75/2007, de 27 de març, pel qual

s'estableix el procediment d'admissió de l'alumnat als centres en els ensenyaments sufragats amb fons públics.

- Suprimir el criteri complementari relacionat amb el fet de tenir malalties digestives cròniques, previst en el Decret 75/2007, de 27 de març, pel qual s'estableix el procediment d'admissió de l'alumnat als centres en els ensenyaments sufragats amb fons públics.

- Incorporar, d'acord amb la competència de determinar criteris específics de prioritat en l'admissió d'alumnat (art. 46.1 i 47.3 de la LEC), un criteri de prioritat complementari addicional per als alumnes que vulguin accedir de manera grupal a centres amb una composició social desfavorida (assignat pel mateix Departament d'Ensenyament, d'acord amb uns determinats límits i condicions, com a mesura de promoció de l'equitat en l'admissió d'alumnat).

- Regular la necessitat que el criteri d'existència de germans o germanes matriculats al centre s'apliqui en l'admissió d'alumnat en l'educació infantil de segon cicle només quan aquest alumnat té germans o germanes a l'oferta del centre sufragada amb fons públics (no a l'oferta de primer cicle no sufragada amb fons públics, per exemple).

- Preveure més exigències d'acreditació del criteri de proximitat per als alumnes que modifiquen la seva residència padronal abans d'iniciar el curs escolar (si convé, amb una modificació de la definició del criteri de proximitat i del procediment d'acreditació del compliment d'aquest criteri), i també la possibilitat que, per evitar les fugides dels mecanismes de control, i en cas de denúncia, i només en aquest cas, un moviment padronal abans d'iniciar el curs escolar en el qual l'alumnat ha estat admès comportarà la pèrdua dels punts de prioritat corresponents a efectes del procés d'admissió, sempre que la persona denunciada no provi que durant el procés de preinscripció hi residia en realitat.

- Garantir que l'admissió d'alumnat als centres educatius es produeix amb rigorós respecte a l'ordenació de les diverses

preferències manifestades per les famílies en el full de preinscripció, no només de la primera opció, encara que sigui a posteriori del període de matrícula, només amb els límits que estableixin les mesures que fomentin l'escolarització equilibrada d'alumnat.

- Regular l'obligatorietat de publicar la llista d'alumnat matriculat, com també succeeix amb l'alumnat admès, i també les modificacions que es produeixin fins a l'inici de curs escolar en la llista de matriculats: que es faci pública, de forma periòdica i fins a l'inici de curs, la relació d'alumnat matriculat al centre, amb la data de matrícula.

- Establir relacions baremades d'alumnat preinscrit que incorpori no només les primeres opcions, sinó també les segones i posteriors opcions, per ordre de sol·licitud del centre i de puntuació, i que es facin públiques.

- Preveure que les llistes d'espera no incorporin només les primeres opcions.

- Garantir que es fan públiques les vacants que romanguin al centre i que es vagin generant fins a l'inici de curs.

- Limitar l'escolarització fora de termini d'alumnat amb necessitats educatives específiques en determinats centres amb una elevada concentració de problemàtiques socials.

- Incorporar l'escolarització equilibrada com a criteri per decidir sobre les adscripcions entre centres.

- Incorporar l'escolarització equilibrada d'alumnat com a criteri a l'hora de determinar el model de zonificació escolar d'un municipi.

- Regular específicament el paper dels diferents agents educatius del territori (serveis socials, serveis educatius, centres, etc.) en la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques i els procediments que cal seguir.

- Allargar la vigència de la reserva de places per a alumnat amb necessitats educatives específiques fins a l'inici de

curs, tal com preveu l'article 48.1 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació.

- Limitar per norma les ampliacions de ràtio no relacionades amb l'escolarització equilibrada d'alumnat quan hi hagi altres centres amb places vacants.

- Reforçar les funcions de les comissions de garanties d'admissió en la gestió de la matrícula fora de termini i garantir la informació actualitzada sobre les vacants existents en cada moment.

- Establir que qualsevol sol·licitud de matrícula no prevista en la llista d'alumnat admès que cobreixi una plaça vacant pugui ser admesa per un centre sempre que, i només en aquest cas, prèviament aquest centre hagi informat la comissió de garanties d'admissió i l'oficina municipal d'escolarització de l'existència d'aquesta vacant (de manera que aquests dispositius podran disposar d'aquesta vacant prioritàriament per assignar alumnat pendent d'escolarització per fomentar l'escolarització equilibrada).

- Establir reduccions de ràtio més enllà de P3 per minorar la mobilitat entre centres al llarg de l'escolaritat.

- Regular el deure dels centres públics i privats concertats de publicar en el període de preinscripció escolar les quotes i el seu règim legal.

- Estudiar la manera de neutralitzar el caràcter determinant dels criteris de prioritat en centres on aquests siguin negatius per a la lluita contra la segregació escolar: incorporar la possibilitat que els centres amb una composició social desfavorida puguin atorgar temporalment punts complementaris.

2. L'equitat en la programació de l'oferta i en la gestió del procés d'admissió

Més enllà de la regulació, aquest informe també posa de manifest que sovint les mesures a disposició per combatre la segregació escolar presenten dèficits d'utilització i aprofitament per part de les administracions afectades. La manera com

es programa l'oferta i com es gestiona el procés d'admissió en cada territori explica, en part, la segregació escolar existent.

Aquest informe també evidencia que les dinàmiques de reproducció de la segregació escolar són potents, i que només es poden aturar o revertir si el fenomen es combat amb un ús intensiu de tots els instruments disponibles, i en totes les seves manifestacions (elecció de centre, programació de l'oferta, projecte educatiu de centre, etc.). Per prendre consciència d'aquesta necessitat, cal tenir present que en un centre guetitzat es vulnera el dret a l'educació.

Un dels àmbits d'intervenció clau, amb més incidència en la lluita contra la segregació escolar, té a veure amb la programació de l'oferta i la gestió del procés d'admissió d'alumnat. I, en aquest àmbit, cal considerar que aplicar mesures per combatre aquest fenomen implica ben sovint limitar o condicionar, directament o indirecta, el procés d'elecció escolar de les famílies.

Aquesta limitació provoca que, sovint, l'ús dels instruments a l'abast per combatre la segregació s'utilitzin de manera tímida o poc intensiva.

Davant d'aquesta situació, el Síndic demana al Departament d'Ensenyament i, quan escaigui, als ajuntaments que duguin a terme les accions següents:

La planificació de l'oferta de llocs escolars

- Garantir que la demanda social de cada centre no sigui el principal criteri a l'hora de programar l'oferta i de determinar si s'apliquen ampliacions o reduccions de grups i de ràtios, especialment quan aquestes mesures puguin tenir efectes negatius sobre l'equitat del sistema.

- Promoure que les supressions de grups es programin prioritàriament en l'oferta inicial, abans del procés de preinscripció, també en el cas dels centres concertats, fent ús del procediment d'ofici establert per a la reducció d'unitats concertades, i que els criteris de programació de l'oferta

siguin els mateixos per als dos sectors de titularitat.

- Evitar que les ampliacions de ràtio previstes en el Reial decret llei 14/2012, de 20 d'abril, s'apliquin per generar situacions de sobreoferta (i satisfer la demanda de cada centre), sinó exclusivament per atendre situacions d'infraoferta en un context de restriccions pressupostàries o promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat, tal com preveu l'ordenament jurídic vigent.

- Estudiar l'impacte de la programació de l'oferta de les seccions d'institut sobre la segregació escolar als municipis que també tenen instituts (i també dels instituts que, per raó de l'oferta d'ensenyaments postobligatoris que tenen, presenten desigualtats en el procés d'admissió d'alumnat), i desenvolupar mesures a fi de consolidar-ne l'oferta i de fer-la atractiva per a l'alumnat i les seves famílies.

- Atesos els previsibles canvis en la programació de l'oferta en els propers anys per efecte de la demografia educativa, adoptar les decisions amb una anàlisi acurada prèvia dels seus efectes sobre la segregació escolar en cada territori.

- Programar l'oferta amb un equilibri entre la demanda potencial (infants empadronats en edat teòrica d'accés), la demanda real (sol·licituds) i les places en oferta per zona, sense generar situacions de sobreoferta, pels seus efectes negatius sobre la segregació escolar, encara que aquest fet suposi suprimir grups en determinats centres.

- En municipis amb desequilibris en els nivells d'oferta i de demanda entre zones i amb moviments de demanda d'unes zones cap a unes altres relacionats bàsicament amb dinàmiques associades a la segregació escolar, programar l'oferta vetllant primerament per retenir la demanda potencial a les zones amb una demanda menys consolidada, si convé en detriment de la provisió d'oferta a les zones receptores d'aquesta demanda.

- No utilitzar el percentatge de sol·licituds que accedeixen al centre escollit en primera

opció com a principal indicador de l'èxit del procés d'admissió d'alumnat.

El paper dels òrgans de garantia del procés i el control de les irregularitats

- Comprovar diligentment (ajuntaments), d'acord amb les competències de custòdia i d'actualització del padró d'habitants i amb els procediments establerts, en coordinació amb el Departament d'Ensenyament, la veracitat de les dades padronals aportades en el procés d'admissió d'alumnat quan hi hagi denúncies o indicis d'irregularitat.

- Garantir que les comissions de garanties d'admissió i les oficines municipals d'escolarització utilitzin activament els instruments que estableix l'ordenament jurídic per combatre la segregació escolar.

- Fomentar el disseny d'una estratègia compartida a escala local per combatre la segregació escolar amb els diferents poders públics i agents educatius que participen en l'admissió d'alumnat i que estan representats en les comissions de garanties d'admissió.

- Promoure que la comissió de garanties d'admissió fomenti acords entre els centres a escala local per tal que la xarxa escolar centralitzi la gestió de les sol·licituds fora de termini en les oficines municipals d'escolarització o en les comissions de garanties d'admissió, per garantir no només l'equitat del procés d'admissió d'alumnat, sinó també una major racionalitat del procés.

- Fomentar que les comissions de garanties d'admissió garanteixin la distribució equilibrada de l'alumnat escolaritzat fora de termini, i que apliquin activament les mesures previstes en l'ordenament jurídic vigent, com ara les ampliacions de ràtio, per evitar que els centres amb una concentració elevada d'alumnat socialment desfavorit escolaritzin la matrícula fora de termini socialment desfavorida, malgrat disposar de vacants.

- Emprar les reduccions de ràtio i aplicar la reserva de places en tots els nivells per

limitar la mobilitat entre centres d'un mateix municipi, especialment quan presenti una elevada mobilitat interna, i per fomentar l'escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats educatives específiques en aquests nivells.

- Vetllar per la continuïtat de l'escolaritat de l'alumnat en un mateix centre i perquè, en el procés de reassignació de plaça, s'emprin els instruments disponibles en la normativa vigent per combatre les dinàmiques de segregació escolar, especialment les ampliacions de ràtio en cas d'absència de places vacants al centre d'origen.

- Si no és possible fomentar la continuïtat de l'alumnat en un mateix centre a partir de la regulació existent, regular el procés de readmissió en el sistema de l'alumnat que no confirma matrícula a final de curs i que, després d'un període de temps limitat a l'estranger, sol·licita ser readmès.

- Garantir que la Inspecció educativa, en coordinació amb l'oficina municipal d'escolarització, treballi per prevenir aquests dèficits de manca de confirmació de la matrícula i de comunicació de les famílies amb els centres escolars de les estades limitades de l'alumnat immigrant als països d'origen, a fi que es puguin evitar absències prolongades als centres d'aquests alumnes, però també prevenir la mobilitat entre centres i planificar solucions favorables a la continuïtat de l'escolaritat en un mateix centre quan aquests retornen.

- Sens perjudici de l'interès superior de l'alumne, gestionar els canvis de centre derivats de problemes de convivència o de dificultats d'escolarització sense incrementar la complexitat educativa dels centres amb una elevada concentració de problemàtiques socials (tot i tenir vacants).

- Incoar expedients sancionadors i aplicar la sanció prevista per llei per l'incompliment greu del concert educatiu als centres concertats que incompleixen la normativa d'admissió d'alumnat, i adoptar les mesures disciplinàries que escaiguin en el cas dels centres públics.

- Analitzar i regular els criteris que han de regir les assignacions d'ofici per afavorir l'escolarització equilibrada d'alumnat.

Les adscripcions

- Modificar les adscripcions entre centres als municipis on hi hagi escoles amb una demanda feble o socialment desfavorida adscrites a instituts amb una demanda feble o socialment desfavorida.

- Utilitzar les adscripcions, amb itineraris clarament definits entre escoles i instituts, que, alhora que evitin la reproducció de la segregació, reforcin la continuïtat educativa i la percepció dels centres adscrits com a centre únic.

- Estudiar, conjuntament amb la resta d'agents educatius implicats, els avantatges i els inconvenients dels models d'adscripció de centre vigents en municipis amb forts desequilibris en l'accés, i també els avantatges i els inconvenients de models alternatius, per comprovar si obtenen millors resultats quant a l'equitat del procés.

La zonificació escolar

- Aprofitar l'instrument de la zonificació escolar per combatre la segregació als municipis amb dèficits d'escolarització equilibrada, amb la configuració de zones amb heterogeneïtat social interna.

- Davant l'ampliació de zones, estudiar l'efecte que poden tenir els nous models de zonificació escolar amb zones úniques o àrees més grans a efectes de la lluita contra la segregació escolar, i garantir l'aprofitament de la zonificació escolar com a instrument per combatre aquest fenomen.

- Atès el caràcter irregular dels models diferenciats de zonificació escolar entre centres públics i centres concertats, adaptar, en col·laboració amb els ajuntaments, la zonificació escolar dels municipis que no compleixen el que preveu la Llei d'educació de Catalunya, en el sentit que centres públics i concertats tinguin la mateixa zonificació escolar.

- Aplicar el model de zonificació escolar més eficaç a l'hora de combatre la segregació escolar, encara que les diferents zones escolars no disposin d'oferta pública i privada.

- Valorar el possible greuge que pot generar la configuració de zones úniques o àrees grans, ja que la proximitat, tot i ser un criteri general, deixa de discriminar positivament en l'accés, en sentit diferent de l'esperit de la norma en matèria d'educació, mentre que els criteris d'antecedents familiars al centre o de malaltia digestiva crònica, que són complementaris, passen a ser determinants.

La reserva de places per a alumnat amb necessitats educatives específiques

- Establir amb les instruccions que corresponguin una concreció més gran d'indicadors objectius (supòsits) per determinar la consideració de les necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques desfavorides, i també de la incorporació tardana al sistema educatiu, que parteixi d'una valoració tècnicament fonamentada però no restrictiva d'aquestes necessitats.

- Malgrat reconèixer que l'origen immigrant, ètnic o socioeconòmic de l'alumnat, *per se*, no representa una necessitat educativa específica, garantir que els supòsits establerts per determinar les necessitats educatives específiques permetin combatre les dinàmiques de segregació escolar dels diferents grups socialment desfavorits, no només d'aquells que presenten necessitats educatives més grans i complexes.

- Promoure el disseny de protocols de detecció als municipis, i que les comissions de garanties d'admissió planifiquin en tots els municipis procediments de detecció activa de les necessitats educatives de l'alumnat, abans i durant el procés de preinscripció, en coordinació amb els centres escolars, els serveis socials, les OME, les entitats locals, etc., emprant els diferents instruments a disposició (com ara el padró d'habitants), especialment en totes les zones on hi hagi dèficits d'escolarització equilibrada.

- Garantir que la dotació de treballadors socials als EAP sigui adequada per desenvolupar aquesta tasca.
- Dimensionar la reserva de places al volum d'alumnat amb necessitats educatives específiques present en cada zona d'escolarització, d'acord amb la detecció que se n'hagi fet, i ampliar la reserva de places, amb voluntat de detecció i d'escolarització equilibrada, als municipis en què les necessitats educatives específiques detectades siguin superiors a les places reservades.
- Desenvolupar polítiques proactives d'assignació de plaça i d'acompanyament de l'alumnat entre centres en el procés ordinari d'admissió, abans, durant i després del període de preinscripció, per garantir-ne l'escolarització equilibrada.
- Promoure que les comissions de garanties d'admissió i els centres escolars duguin a terme les actuacions d'acompanyament i acollida necessàries per promoure la continuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres assignats, i desenvolupar les mesures necessàries de planificació educativa (reduccions de ràtio als centres amb vacants, per exemple) per evitar els moviments entre centres en els cursos intermedis.

Les ampliacions de ràtio

- Utilitzar les ampliacions de ràtio per fomentar l'escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats educatives específiques, especialment l'alumnat nouvingut d'incorporació tardana que es matricula fora de termini. Aquest alumnat s'ha de matricular als centres amb menys alumnat amb necessitats educatives específiques, si convé amb l'aplicació d'un increment de ràtio.
- Garantir que la programació de l'oferta educativa, especialment en el cas d'ampliacions de ràtios en centres, vetlli pel compliment dels requisits mínims dels centres previstos en la normativa per garantir el dret a l'educació en condicions de qualitat.
- A l'hora de prendre la decisió d'ampliar ràtios, fomentar que la programació de l'oferta no estigui només condicionada als criteris de

demanda, és a dir, de crear noves places als centres amb sobredemanda, sinó que també ponderi els efectes que genera aquesta decisió en la qualitat i també en l'equitat del sistema. Determinades ampliacions de ràtio, si bé poden no ser necessàriament contràries a les previsions recollides en l'ordenament jurídic vigent, no són òptimes des del moment en què tenen impacte en termes d'equitat i de qualitat educativa sobre el conjunt de centres escolars de la zona i, lògicament, també sobre les escoles directament afectades.

- Incrementar ràtios només quan hi hagi necessitats d'escolarització en una determinada zona, de manera que s'impedeixi que altres centres romanguin amb places vacants. Cal evitar els increments de ràtio quan altres centres de la zona presentin places vacants.
- No aplicar ampliacions de ràtio no relacionades amb l'escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats educatives específiques quan hi hagi centres a la zona amb places vacants.
- Aplicar les ampliacions de ràtio com a instrument per fomentar l'escolarització equilibrada de la matrícula fora de termini, tal com preveu la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, també als centres socialment més afavorits i amb més demanda, i que, en l'aplicació del Reial decret llei 14/2012, es preservi el marge d'actuació de què disposa en l'ús d'aquest instrument per coresponsabilitzar els centres socialment més afavorits en l'admissió d'alumnat amb necessitats educatives específiques.
- Quan les ampliacions de ràtio suposin suprimir oferta en altres centres, garantir que la decisió sobre quin centre haurà d'assumir aquesta reducció de places estigui determinada, més que per criteris de demanda, per criteris d'equitat: si bé les ampliacions de ràtio poden servir per tancar centres guetitzats, no han de servir per suprimir grups en centres menys sol·licitats, amb una composició social desfavorida, de manera que se'n debiliti la demanda i se n'incrementi la guetització.

Les reduccions de ràtio

- Promoure l'ús de les reduccions de ràtio no només en centres guetitzats i amb

baixa demanda, per evitar-hi la concentració de vacants i de matrícula fora de termini, sinó també en el conjunt de centres de zones amb sobreoferta de places, encara que tinguin una demanda elevada, per promoure una distribució més equilibrada de la matrícula, i en els diferents nivells d'escolarització, quan es generin places vacants sobrevingudes per reduir la mobilitat entre centres.

La informació i l'acompanyament de les famílies

- Desenvolupar actuacions d'acompanyament (grup) de les famílies d'alumnat d'escoles bressol i d'escoles de primària amb una composició social afavorida que han de participar en el procés d'admissió d'alumnat, per a la tria d'escoles o instituts amb una demanda feble i amb una composició social desfavorida.

- Desenvolupar polítiques de subjectivitat per combatre els prejudicis socials erròniament construïts sobre la realitat dels centres amb una demanda més feble, i que en poden reproduir la segregació escolar i l'estigmatització.

- Desenvolupar polítiques de subjectivitat per desconstruir i combatre imaginariis socials que exaltinguin determinades tipologies de centre i en desprestigiïn d'altres, i per construir imaginariis alternatius favorables a l'equitat en l'admissió, com ara conscienciar la població de la necessitat de combatre la segregació escolar amb els instruments disponibles, també en la gestió del procés d'admissió d'alumnat.

- Instar els centres públics i concertats a no utilitzar en les jornades de portes obertes o en altres sistemes d'informació emprats en el procés d'admissió d'alumnat un discurs competitiu d'atracció de la demanda que, més enllà de presentar el propi centre, malmeti directament o indirecta la imatge social dels centres de l'entorn.

- Vetllar per donar a les famílies, abans o durant el procés d'admissió d'alumnat, una informació ajustada sobre els drets que tenen en l'elecció de centre i, amb voluntat de fer pedagogia i millorar-ne

l'efectivitat, sobre les mesures polítiques d'escolarització equilibrada implementades en cada zona.

- Analitzar la informació que donen els centres públics i concertats a les famílies durant el procés d'admissió d'alumnat i orientar-los a corregir les pràctiques de selecció adversa d'un determinat perfil social d'alumnat.

- Instar els centres públics i concertats a respectar escrupolosament els principis d'equitat i d'inclusió de la diversitat social del seu entorn en la gestió del procés d'admissió i en la presentació dels projectes educatius de centre.

- Garantir que els centres públics i privats concertats informin adequadament sobre el règim legal de les quotes, especialment del seu caràcter voluntari i no associat a l'escolarització.

- Garantir que els centres privats concertats informen de les subvencions que reben per minorar els costos d'escolarització de l'alumnat socialment desfavorit, com ara la subvenció per al finançament addicional dels centres privats que presten el Servei d'Educació de Catalunya en entorns de característiques econòmiques desfavorides.

- Avaluar els sistemes d'informació emprats pels centres (jornades de portes obertes, webs, etc.) i donar pautes i suport per millorar-ne la qualitat, especialment als centres amb una demanda més feble.

- Fomentar experiències de treball integrat entre els centres i altres agents educatius d'una mateixa zona per revalorar la imatge social dels centres amb una demanda feble.

- Elaborar sistemes d'informació comparatius a escala territorial sobre el mapa escolar de cada zona d'escolarització, amb accions específiques per arribar als diferents grups socials.

Altres: la planificació de les polítiques

- Promoure la coresponsabilitat dels centres concertats i públics en l'escolarització equilibrada d'alumnat, i fomentar acords a

escala local sobre les estratègies de distribució que ho garanteixin.

- Desenvolupar instruments per conèixer de manera més ajustada la composició social de cada centre (nivell d'instrucció i econòmic de les famílies, etc.).
- Dissenyar instruments que incideixin de manera decidida en la distribució equitativa de l'alumnat no només en funció de les

necessitats educatives específiques, sinó també en funció de categories socials (nivell instructiu, nivell econòmic, etc.) que també incorporin la població amb més capital econòmic i cultural.

- Incloure en la planificació de polítiques d'escolarització d'alumnat gitano i, consegüentment, també en el Pla integral del poble gitano, actuacions orientades a combatre'n la segregació escolar.